31/08/2019

31 Αυγούστου 1923: Οι Ιταλοί βομβαρδίζουν και καταλαμβάνουν την Κέρκυρα

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Ένα χρόνο μετά την άνοδό του στην εξουσία κι ενώ η χώρα μας βίωνε τα επακόλουθα της μικρασιατικής καταστροφής, ο Μπενίτο Μουσολίνι και η φασιστική Ιταλία έδειξαν το σοβινιστικό τους πρόσωπο και τις επεκτατικές τους διαθέσεις στα Βαλκάνια.

Αφορμή στάθηκε το επεισόδιο της 27ης Αυγούστου 1923 στο δρόμο Ιωαννίνων – Κακκαβιάς, κατά το οποίο βρέθηκαν δολοφονημένοι πέντε Ιταλοί, μέλη της επιτροπής για την οριστική χάραξη της ελληνοαλβανικής μεθορίου, μετά την παραχώρηση της Βορείου Ηπείρου στην Αλβανία το 1921. Επρόκειτο για τον στρατηγό Τελίνι, τον ταγματάρχη Κόρτι, τον λοχαγό Μπανατσίνι, τον οδηγό του αυτοκινήτου τους και ένα διερμηνέα.

Ο Μουσολίνι, που ήθελε να ενισχύσει και το γόητρό του, χωρίς να περιμένει το αποτέλεσμα των ανακρίσεων από τις ελληνικές αρχές, επέδωσε ρηματική διακοίνωση στην Αθήνα με τους ακόλουθους όρους:

Απόδοση τιμών στην ιταλική σημαία και τις σορούς των δολοφονηθέντων.
Τελετή μνημοσύνου, παρουσία του Υπουργικού Συμβουλίου.
Αίτηση συγγνώμης προς την Ιταλία.
Συμμετοχή ιταλού στρατιωτικού στις ανακρίσεις.
Καταδίκη των ενόχων σε θάνατο.
Καταβολή αποζημίωσης 50.000.000 λιρετών.

Την Ελλάδα εκείνη την περίοδο κυβερνούσε η Επαναστατική Επιτροπή υπό τον Νικόλαο Πλαστήρα, η οποία φυσικά απέρριψε τους περισσότερους όρους του τελεσιγράφου, ως απαράδεκτους. Προσφέρθηκε να βοηθήσει τις οικογένειες των θυμάτων και πρότεινε στην Ιταλία να ανατεθεί η επίλυση της διαφοράς στην Κοινωνία των Εθνών. Παράλληλα, διαβεβαίωσε την ιταλική κυβέρνηση ότι οι δράστες δεν ήταν έλληνες, αλλά αλβανοί ληστές.

Στις 31 Αυγούστου, η Κοινωνία των Εθνών κάλεσε την Ελλάδα να ενεργήσει ταχύτατα για την ανεύρεση των ενόχων. Η χώρα μας από την πλευρά της ζήτησε τη σύσταση Ειδικής Επιτροπής για τη διερεύνηση του συμβάντος και τον καταλογισμό ευθυνών, αλλά και την επέκταση των ερευνών προς την Αλβανία.

Κι ενώ οι διπλωματικές προσπάθειες για την επίλυση της κρίσης βρίσκονταν στο αποκορύφωμά τους, η Ιταλία με πολεμική επιχείρηση την ίδια μέρα κατέλαβε την Κέρκυρα, με στόλο αποτελούμενο από 25 πλοία (3 θωρηκτά, 4 καταδρομικά, 6 αντιτορπιλικά τορπιλοβόλα και υποβρύχια). Προηγήθηκε απαίτηση του αρχηγού της ιταλικής μοίρας πλοιάρχου Φοσκίνι προς τον νομάρχη της Κέρκυρας Πέτρο Ευριπαίο για την παράδοση του νησιού. Όταν ο έλληνας αξιωματούχος αρνήθηκε, οι Ιταλοί άρχισαν να κανονιοβολούν την πόλη της Κέρκυρας, με αποτέλεσμα να σκοτωθούν 15 γυναικόπαιδα και να τραυματισθούν 35 άμαχοι.

Αμέσως μετά, οι ιταλικές δυνάμεις αποβιβάστηκαν στο νησί και το κατέλαβαν. Για να δείξουν τις προθέσεις τους, τοποθέτησαν ένα ξύλινο κόκορα στο Παλαιό Φρούριο, με την επιγραφή: «Όταν λαλήσει αυτός ο κόκορας, τότε οι Ιταλοί θα φύγουν από την Κέρκυρα».

Η Ελλάδα διαμαρτυρήθηκε έντονα και προσέφυγε στην Κοινωνία των Εθνών, έχοντας με το μέρος της τη διεθνή κοινή γνώμη. Ο διεθνής οργανισμός (ο ΟΗΕ της εποχής) ανέλαβε να διευθετήσει το περιστατικό, αλλά συνάντησε την έντονη αντίδραση της Ιταλίας. Η υπόθεση παραπέμφθηκε στη Διάσκεψη των Πρεσβευτών, η οποία υποχρέωσε την Ελλάδα:

Να καταβάλλει στην Ιταλία αποζημίωση 50.000.000 λιρετών.
Να τελέσει μνημόσυνο για τους δολοφονηθέντες, και

Να ενεργήσει ανακρίσεις για την ανεύρεση των δραστών της δολοφονίας, υπό την επίβλεψη Διεθνούς Επιτροπής.

Μόνο τότε η Ιταλία δέχθηκε να εκκενώσει την Κέρκυρα στις 27 Σεπτεμβρίου 1923, με τον λαό να τους κατευοδώνει με ένα σαρκαστικό «Κουκουρίκου!». Παρά τις προσπάθειες που έγιναν από τα ενδιαφερόμενα μέρη, οι ένοχοι της πενταπλής δολοφονίας δεν ανακαλύφθηκαν ποτέ.

πηγη:sansimera.gr